

APROXIMACIÓ DIAGNÒSTICA SOCIAL DEL BARRI DE LA FONTSANTA

Un projecte realitzat amb
l'alumnat de 1er. Curs. Cicle
Formatiu Superior Integració
Social.

Família Professional Serveis
Socioculturals i a la Comunitat

1. DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

Al llarg del curs 2024-2025, l'alumnat de primer curs del Cicle Formatiu de Grau Superior d'Integració Social va iniciar el desenvolupament d'un **Projecte D'investigació I Diagnòstic Social Al Barri De La Font Santa**.

L'objectiu principal va estar en posar en pràctica els continguts treballats al llarg del curs en diferents mòduls, **aplicant mètodes, tècniques i instruments propis de la investigació social per identificar necessitats reals del territori**. El treball de camp va culminar amb una exposició oberta a la comunitat educativa i a les entitats del barri que han col·laborat activament en el procés. Cal destacar **la implicació de les entitats socials del barri**, que han facilitat la connexió amb la realitat del territori i han contribuït a generar vincles significatius amb l'alumnat.

Aquesta experiència ha permès als i les estudiants adquirir una visió més profunda i compromesa de la seua futura professió, tot desenvolupant **competències clau com l'escolta activa, l'anàlisi crític i el treball en xarxa**.

El producte final del projecte, els resultats, es van presentar en **una exposició** amb els materials elaborats per l'alumnat mitjançant les tècniques d'investigació social utilitzades (visualthinking, *foto veu*, infografies de les entitats i mapes parlants). Aquesta exposició, s'ha convertit en un **recurs comunitari** que, actualment forma part del fons de l'associació de veïnat del Barri de la Font Santa i circula de manera itinerant per altres entitats i col·lectius del barri.

La seua presentació gràfica i visual fa que siga **accessible per a tot el veïnat**, independentment de l'edat o del nivell de competència cultural, afavorint així una comprensió clara i propera del diagnòstic realitzat, mostrant una mirada crítica i compromesa amb la realitat social del barri.

2. VINCULACIÓ AMB ELS ODS

Aquest projecte educatiu no només respon als objectius curriculars del mòdul *Projecte Intermodular*, sinó que també s'alinea amb els valors i propòsits dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) promoguts per l'Agenda 2030.

A través de la investigació social, la participació comunitària i la promoció de la inclusió, **el projecte contribueix activament a la construcció d'una educació més equitativa, compromesa i transformadora.**

ODS 4 – Educació de qualitat.

El projecte fomenta un aprenentatge significatiu, pràctic i compromés amb la realitat social, desenvolupant competències professionals i personals en l'alumnat.

ODS 10 – Reducció de les desigualtats.

En identificar necessitats socials i donar veu a col·lectius del barri, el projecte contribueix a visibilitzar desigualtats i a promoure la inclusió social.

ODS 11 – Ciutats i comunitats sostenibles.

El diagnòstic participatiu afavoreix la cohesió social i el desenvolupament comunitari, enfortint el teixit associatiu i la implicació ciutadana.

ODS 17 – Aliances per assolir els objectius.

La col·laboració entre alumnat, professorat i entitats del barri exemplifica com les aliances locals poden generar impacte i transformació social.

3. JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE SEGONS CRITERIS DE QUALITAT EDUCATIVA

- **Experiència basada en l'evidència.** El projecte parteix d'un treball de camp realitzat al barri de la Font Santa, amb tècniques pròpies de la investigació social (foto veu, infografies, mapa parlant...), que han permès recollir dades directes i contrastables sobre la realitat del territori.
- **Objectiu definit, clar i vinculat al disseny curricular.** L'activitat s'emmarca dins del mòdul *Projecte Intermodular* i respon a l'objectiu específic de posar en pràctica els continguts sobre diagnòstic social, tal com estableix el currículum del Cicle Formatiu d'Integració Social.
- **Proposta innovadora.** La metodologia emprada —investigació participativa, tècniques visuals i col·laboració amb entitats— aporta una mirada innovadora i transformadora a l'aprenentatge, connectant l'aula amb la realitat social.
- **Transferible i ben documentada.** El procés ha estat documentat i sistematitzat, i el producte final (l'exposició itinerant) pot ser replicat en altres centres educatius o barris, adaptant-lo al seu context.
- **Efectiva i eficaç.** L'alumnat ha adquirit competències professionals reals, ha establert vincles amb el teixit associatiu i ha generat un producte útil per a la comunitat. L'impacte és tangible tant en l'aprenentatge com en el territori.
- **Treball en equip, transversal i interdisciplinari.** El projecte desenvolupa en grups cooperatius, integrant coneixements de diversos mòduls i fomentant la col·laboració amb agents externs (entitats socials, veïnat, professionals del sector).
- **Difusió.** L'exposició ha estat presentada públicament i ha circulat per diferents espais del barri, arribant a un públic divers. A més, s'ha compartit amb la comunitat educativa i les entitats col·laboradores.
- **Sostenible.** El projecte ha deixat un llegat tangible: una exposició que continua viva i en moviment, i una xarxa de col·laboració amb les entitats que obri la porta a futures accions conjuntes.
- **Vinculat a l'avaluació de l'alumnat.** El procés i el producte final han format part de l'avaluació del mòdul, valorant tant les competències tècniques com les actitudinals i de treball en equip.
- **Inclusió, diversitat i igualtat de gènere.** El projecte promou una mirada inclusiva i comunitària, donant veu a col·lectius diversos del barri i fomentant la igualtat d'oportunitats. A més, el format visual i accessible de l'exposició facilita la comprensió per a persones de diferents edats i nivells culturals.

4. TRANSFERIBILITAT DEL PROJECTE A ALTRES CENTRES EDUCATIU

Aquest projecte és plenament reproduïble i adaptable a altres centres de Formació Professional, especialment en cicles vinculats a l'àmbit social. La seua estructura —basada en el treball de camp, la investigació participativa i la col·laboració amb entitats del territori— ofereix un marc flexible que pot aplicar-se a qualsevol barri o comunitat. Els materials i metodologies emprades (foto veu, infografies, mapa parlant...) són accessibles i fàcils de implementar amb recursos educatius habituals. A més, el fet que el producte final haja esdevingut una exposició itinerant i comunitària demostra que el projecte traspasa l'aula i genera impacte real.

La clau de la seua transferibilitat rau en:

- La connexió amb el territori, que pot adaptar-se a qualsevol context local.
- La implicació del teixit associatiu, que enriqueix el procés i obri portes a futures col·laboracions.
- La documentació del procés, que facilita la replicació en altres centres.
- La vinculació curricular, que assegura la coherència pedagògica.

Per tant, aquest projecte no només és viable en altres entorns, sinó que pot inspirar bones pràctiques educatives que promoguen la inclusió, la participació i el compromís social des de la Formació Professional.

5. JUSTIFICACIÓ DE LA CONTINUÏTAT EN EL TEMPS

El projecte Aproximació diagnòstica al barri de la Font Santa té una clara vocació de continuïtat, tant pel seu impacte educatiu com pel vincle establert amb el territori. La col·laboració amb les entitats socials del barri ha generat una xarxa de confiança que facilita la realització de futures edicions, amb nous grups d'alumnat i nous enfocaments temàtics. Actualment, el 80% dels grups de la Família Professional de

Serveis Socioculturals

i a la Comunitat estan treballant amb alguna de les entitats del barri, la qual cosa demostra que el projecte ha contribuït a consolidar una relació estable i enriquidora entre el centre educatiu i el teixit associatiu local.

A més, el format del projecte —basat en metodologies participatives, accessibles i visualment atractives— permet adaptar-lo a diferents contextos i necessitats, mantenint la seua essència: formar l'alumnat en competències professionals reals i alhora contribuir al desenvolupament comunitari.

El fet que el producte final (l'exposició) haja esdevingut un recurs viu i itinerant, que circula entre entitats del barri, reforça la seua sostenibilitat i utilitat social. Aquesta continuïtat no només és possible, sinó desitjable, ja que el projecte s'ha convertit en una eina educativa, comunitària i transformadora que pot créixer i evolucionar amb cada nova edició.

6. DOCUMENTACIÓ SOBRE L'EXPERIÈNCIA

Per tal de donar visibilitat al procés i al resultat del projecte, s'ha recopilat una sèrie de materials que mostren tant el treball realitzat com la seua presentació final. Aquesta documentació permet entendre el desenvolupament de l'experiència i facilita la seua difusió i possible replicació.

- Fotografies del procés
- L'exposició amb tots els materials

7. ENSENYANÇA EDUCATIVA QUE VA DIRIGIDA.

El projecte s'adreça principalment a l'alumnat dels Cicles Formatius de la Família Professional de Serveis a la Comunitat, especialment al Cicle Formatiu de Grau Superior d'Integració Social. No obstant això, per la seua naturalesa transversal i social, també podria ser d'interés per a grups de Batxillerat de la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials, com a proposta d'aprenentatge vivencial i compromés amb l'entorn.

- o Cicles Formatius de la Família professional de Serveis a la Comunitat
- o Podria se també Batxillerat modalitat Humanitats i Ciències Socials

8. ETIQUETES TEMÀTIQUES

L'experiència educativa es pot vincular a múltiples àmbits temàtics, ja que combina metodologies actives, contingut social, treball comunitari i formats artístics i visuals. Les etiquetes següents reflecteixen la riquesa i complexitat del projecte, així com el seu potencial transformador en l'àmbit educatiu i social.

• Diagnòstic social	• Barri de la Font Santa
• Investigació participativa	• Formació professional
• Treball de camp	• Competències professionals
• Integració social	• Experiència pràctica
• Aprenentatge servei (ApS)	• Educació transformadora
• Projecte intermodular	• Intervenció social
• Treball en xarxa	• Metodologies actives
• Participació ciutadana	• Foto veu
• Teixit associatiu	• Infografia social
• Desenvolupament Comunitari	• Mapa parlante

9. VINCULACIÓ AMB ALTRES PROGRAMES

El projecte Aproximació diagnòstica al barri de la Font Santa s'inscriu dins d'una línia de treball coherent amb altres iniciatives que es desenvolupen al CIPFP Misericòrdia, centrades en **la innovació educativa, la inclusió social i la connexió amb l'entorn**.

Concretament, el projecte es vincula amb:

CoeducaCentres, a través de la promoció de valors com la igualtat de gènere, la inclusió i la participació activa de l'alumnat en contextos reals.

Xarxa Novigi, per la seua aposta per metodologies innovadores, interdisciplinarietat i transformació social des de l'educació.

Projectes d'aprenentatge servei (ApS) que es duen a terme en altres cicles formatius del centre, reforçant la idea d'una formació professional arrelada al territori i orientada a la millora comunitària.

Accions de col·laboració amb entitats socials, que impliquen el 80% dels grups de la família professional, consolidant una xarxa estable de treball conjunt amb el barri.

Aquesta vinculació transversal amb altres projectes del centre reforça la sostenibilitat i la coherència del projecte, i el posiciona com una bona pràctica educativa que pot ser compartida i replicada en altres contextos.

10. RECONeixEMENTS REBUTS

El reconeixement més valuós ens ha arribat des del cor del barri. El diagnòstic ha esdevingut una eina viva, compartida i en moviment, que circula pel barri i parla amb veu pròpia.

Les entitats i col·lectius de la Font Santa han obert les seues portes i han acollit el treball de l'alumnat com una eina útil i transformadora. Aquest vincle, construït des de l'escolta i la col·laboració, ens ha permès sembrar confiança i establir una relació que va més enllà del projecte: una porta oberta per continuar treballant conjuntament, des del compromís social i l'arrelament al territori.

11. ENLLAÇOS A MATERIALS COMPLEMENTARIS (VÍDEOS, BLOGS, XARXES SOCIALS...).

- [Aules \(Compartit amb el professorat\)](#)
- [Drive \(Compartit amb alumnat i entitats\)](#)
- [CANVA \(Compartit amb l'alumnat\)](#)

12. CONTINGUTS RELACIONATS

El projecte *Aproximació diagnòstica al barri de la Font Santa* s'articula de manera transversal amb diversos mòduls del primer curs del Cicle Formatiu de Grau Superior d'Integració Social, dins de la família professional de Serveis a la Comunitat. Aquesta transversalitat permet que l'alumnat integre coneixements teòrics i pràctics de diferents àrees, afavorint un aprenentatge significatiu i connectat amb la realitat.

Els continguts treballats en el projecte es vinculen directament amb unitats didàctiques que aborden el treball en equip, la planificació de projectes, les tècniques d'investigació social, el diagnòstic de necessitats i la comunicació professional. A més, la coordinació entre el professorat dels diferents mòduls facilita la coherència pedagògica i la integració dels resultats d'aprenentatge.

UNITAT 1: EL TREBALL EN EQUIP AMB METODOLOGIES COOPERATIVES

- Dinàmiques i tècniques per al treball en grup.
- Creació de grups de treball. Assignació de rols.
- Normes de funcionament / compromís d'aprenentatge. Rutines de Pensament

UNITAT 2: FASES D'UN PROJECTE (intermodular)

En aquesta unitat serà important la coordinació amb el professorat d'altres mòduls perquè ens informe si els continguts d'aquesta unitat ja han sigut impartits, per a fer referència a ells o reforçar-los.

Significat intermodular. Incorporació de resultats d'aprenentatge de la resta de mòduls del 1r.curs

Models de la intervenció social. Conceptes introductoris.

La planificació. La necessitat de planificar. Eines

UNITAT 3: TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ SOCIAL

- Mètodes d'investigació social. Tècniques i instruments.
- Problemes i necessitats: la raó de ser de les polítiques públiques.
- Fases de l'avaluació de necessitats i el cicle de les polítiques públiques: Definició de la problemàtica, abast, factors associats i causes. Anàlisi de la necessitat de serveis.
- L'avaluació de necessitats. Qui valora les necessitats i com?. Indicadors per al diagnòstic i anàlisi. Àmbit territorial, població de referència i població diana. Diagnòstic de necessitats.

UNITAT 4: TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ.

- Presentació de producte final. Presentació i aspectes formals per al suport/producte final.
- Tècniques de comunicació i expressió oral.
- Llenguatge professional, inclusiu i no sexista. Mirada interseccional. Ús de recursos digitals. Introducció per al domini de suports per a presentacions de resultats, producte final... utilitzant diferents metodologies innovadores a través de recursos digitals

13.IMATGES IL·LUSTRATIVES.

La relació amb les associacions de la Font Santa va començar de manera espontània, a partir de la participació del centre en l'activitat comunitària "*Fuensanta habla*". Aquesta trobada va obrir la porta a la col·laboració i va ser el punt de partida per al desenvolupament del projecte de diagnòstic social.

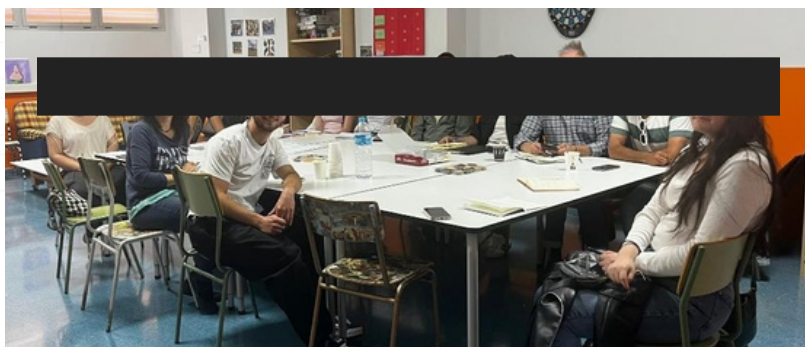
Reunions de coordinació amb les entitats del barri:

Al llarg del curs, s'han realitzat diverses trobades amb les associacions de la Font Santa per revisar el treball de l'alumnat, compartir avanços i garantir que el projecte responga a les necessitats reals del territori.

Aquestes reunions han estat clau per consolidar una xarxa de col·laboració estable i enriquidora.

En moltes d'aquestes reunions, l'alumnat ha estat present, participant activament en el diàleg amb els agents socials, compartint avanços i aprenent a construir relacions professionals des del respecte i la col·laboració.

24 INFOGRAFIES. DISSENYADES PER L'ALUMNAT. INFORMACIÓ ENTITATS DEL BARRI

Infografies elaborades per l'alumnat: L'alumnat ha dissenyat un total de 24 infografies utilitzant l'eina digital *Canva*, com a part del procés de diagnòstic social del barri de la Font Santa.

Les infografies estan classificades per colors segons el tipus d'entitat representada: socials, esportives, educatives i sanitàries, facilitant així una lectura visual clara i accessible per a tota la comunitat. Aquestes peces comunicatives formen part de l'exposició final i són una mostra del treball rigorós i creatiu realitzat durant el curs.

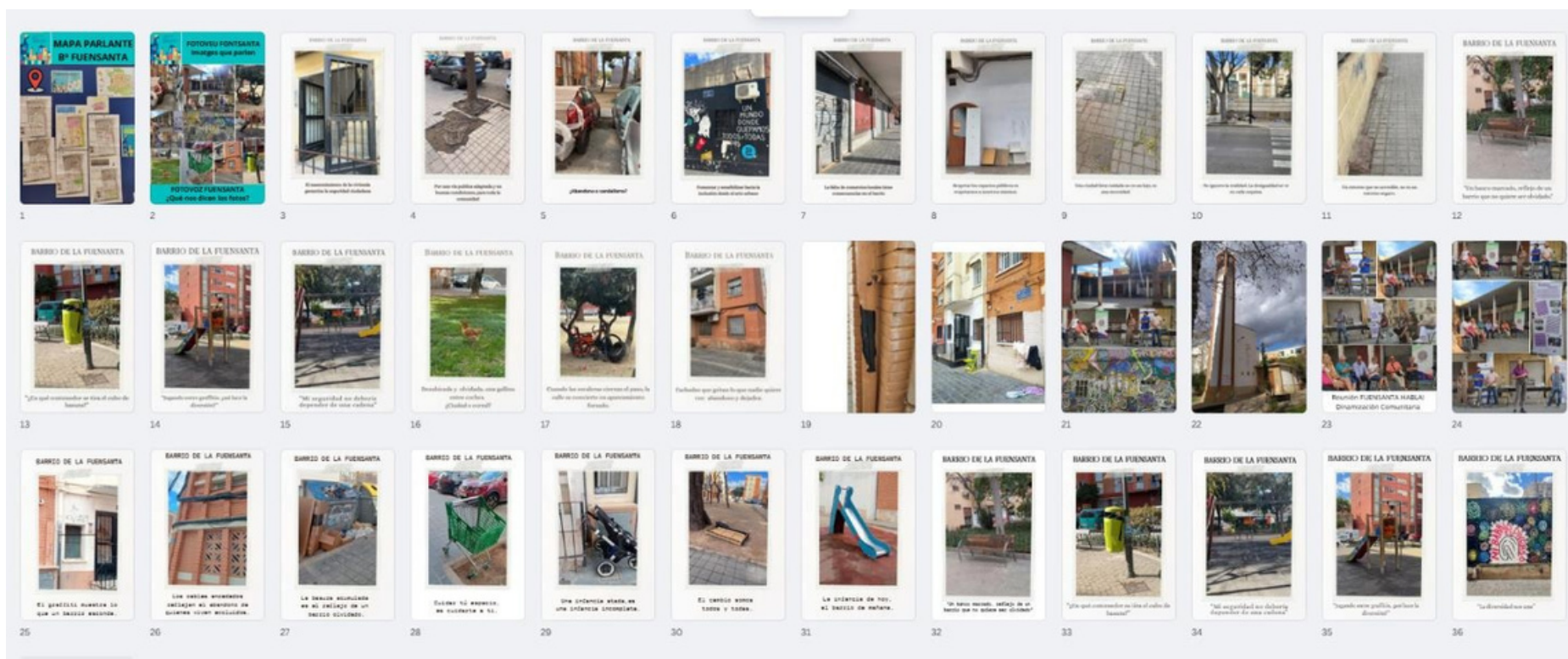

FOTOVEU: LA MIRADA DE L'ALUMNAT SOBRE EL BARRI. (36 FOTOGRAFIES)

L'alumnat, organitzat en grups de 4 o 5 persones, va recórrer el barri per captar, a través de la fotografia, allò que els cridava l'atenció, els preocupava o els inspirava.

Cada imatge va ser acompanyada d'una paraula o frase breu que resumeix el significat que li han donat: una crítica constructiva, un suggeriment o simplement una observació significativa.

Aquest exercici ha permés construir un relat visual col·lectiu que dona veu a les seues percepcions i emocions, i que forma part del diagnòstic social participatiu del projecte.

PRESENTACIÓ DEL TREBALL FINAL - EXPOSICIÓ

La culminació del projecte va ser una exposició oberta a la comunitat educativa i a les entitats del barri, on l'alumnat va mostrar amb il·lusió el procés i els resultats del seu treball.

CARTELLS DISENYATS PER A L'EXPOSICIÓ :

INVITACIÓ:

INVITACIÓ

L'alumnat de **1r d'Integració Social (grup IS1A)** us convidem a la presentació d'aquesta exposició, un treball que hem realitzat al llarg de tot el curs des del mòdul de **"Projecte intermodular"** amb la col·laboració de les associacions, entitats i altres recursos socials, educatius, culturals... del Barri de la Font Santa que han volgut participar.

**Us esperem!!!
el divendres 30 de maig - 10 h
Aula de Futur.**

CIPFP MISERICÒRDIA
Departament de Serveis
Socioculturals i a la Comunitat

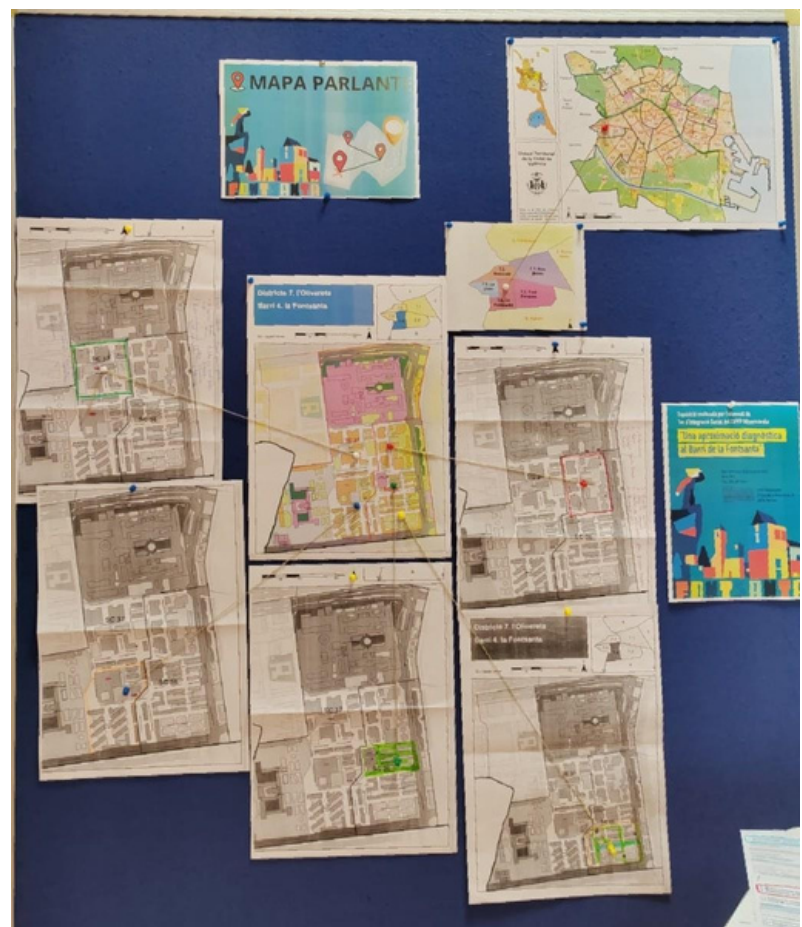
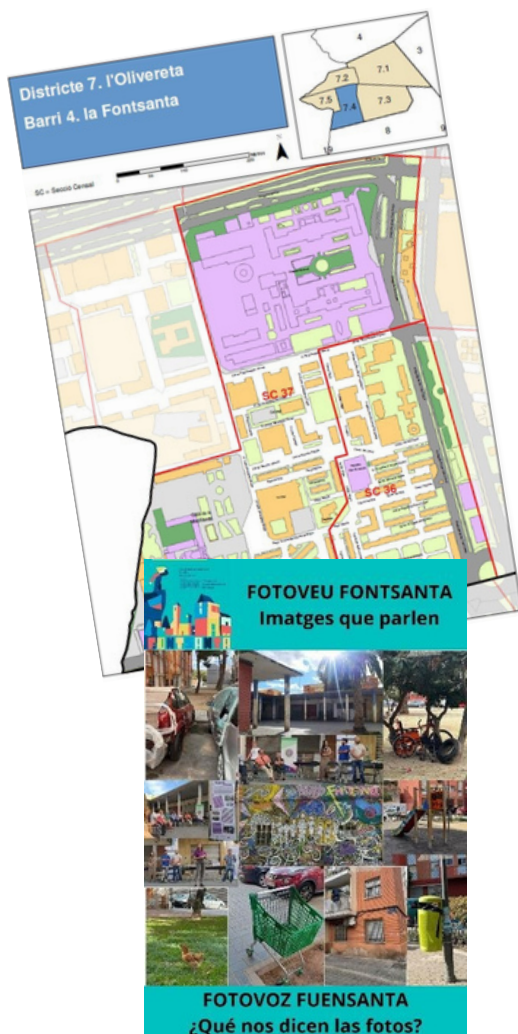
MAPEO ACTIU – MAPA PARLANTE

Mapa Parlante: una eina per entendre el territori

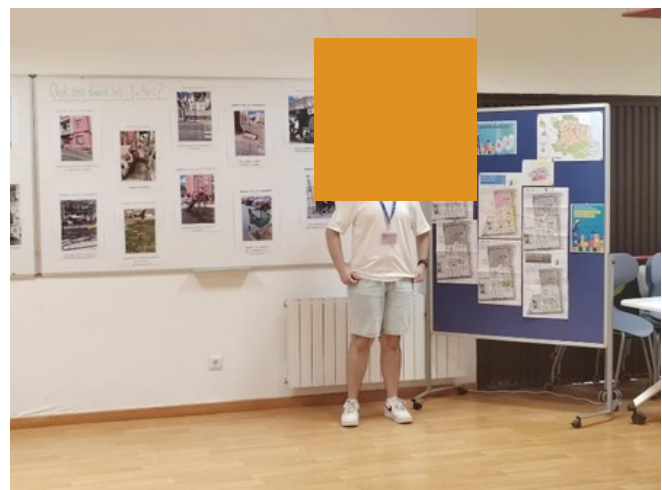
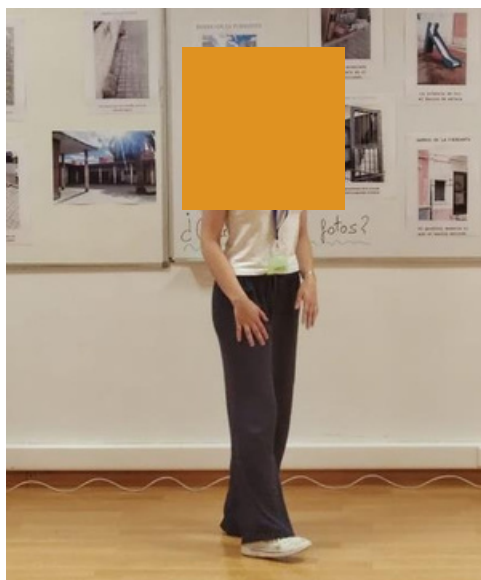
El *Mapa Parlante* ha sigut una eina clau en el desenvolupament del projecte. Cada grup d'alumnes va rebre una zona concreta del barri de la Font Santa per investigar-la en profunditat.

El mapa els va servir com a guia per situar-se en l'espai, identificar recursos, detectar necessitats i observar diferències entre les diverses àrees del barri.

A més de la seua funció orientadora, el mapa es va convertir en un instrument de reflexió col·lectiva: sobre ell, l'alumnat va anar afegint anotacions, imatges i observacions que van donar veu a les seues descobertes. Així, el *Mapa Parlant* no sols mostra el territori, sinó que **parla** a través de les mirades i les vivències dels i les joves que l'han recorregut.

Les fotografies recullen moments en què els i les estudiants expliquen el diagnòstic realitzat, compartint reflexions i aprenentatges que van sorprendre gratament al professorat.

Especialment impactant va ser un discurs espontani d'una alumna, que va evidenciar una comprensió profunda del projecte i de les necessitats del barri, més enllà del que esperàvem.

L'exposició també va comptar amb l'assistència de professorat del centre, membres de les entitats col·laboradores i públic del barri, que van poder conèixer de primera mà la mirada de l'alumnat sobre el seu entorn.

Les entitats col·laboradores també van tindre el seu espai per participar, compartint la seua experiència durant el procés i agraint la tasca feta per l'alumnat. Van destacar el valor dels materials lliurats i la utilitat real del diagnòstic per al barri, reforçant així el sentit comunitari i transformador del projecte.

EL PROJECTE JA ÉS DEL BARRI!

Una vegada presentat el projecte, l'alumnat deixa de ser-ne el protagonista principal: el treball realitzat passa a formar part del barri. L'exposició completa ha estat **lliurada a l'Associació de Veïnat del barri de la Font Santa**, que l'ha acollida com a recurs comunitari.

Durant l'estiu, l'exposició romandrà instal·lada a la seu de l'associació, i posteriorment es posarà en marxa un **calendari d'exposicions itinerants**, gestionat per les pròpies entitats, perquè qualsevol col·lectiu o espai del barri que ho desitge puga acollir-la.

Aquesta cessió simbolitza el compromís del projecte amb la comunitat i reforça la seua **vocació de servei públic i transformació social**, tot convertint l'aprenentatge de l'alumnat en una eina útil i viva per al territori.

Un projecte que va començar com una activitat acadèmica i ha acabat convertint-se en una experiència transformadora, compartida i arrelada al cor del barri.

Quan l'educació connecta amb la realitat, l'aprenentatge es transforma en compromís i la veu de l'alumnat esdevé motor de canvi.